

BK BIRLA CENTRE FOR EDUCATION

SARALA BIRLA GROUP OF SCHOOLS
SENIOR SECONDARY|CO-ED DAY CUM BOYS' RESIDENTIAL SCHOOL

PRE_MID-TERM_EXAMINATION 2024-25

SANSKRIT (119)

Class : VIII

Date : 03.08.2024

MARKING SCHEME

Duration : 1 Hrs

Max. Marks : 25

प्रश्न 01 स्वमित्रं प्रति लिखिते पत्रे मंजूषायां दत्तैः शब्दैः रिक्तस्थानानि पूरयित्वा उत्तर पुस्तिकायां पुनः लिखतु –(5 अंकः)
अपने मित्र को लिखे पत्र में दिए शब्दों के द्वारा रिक्तस्थान भरकर पत्र को अपनी उत्तर पुस्तिका में पुनः लिखिए।

राकृष्णपुरम्

नवदिल्ली

दिनांक: _____

प्रिय मित्र (1) शान्तनुः

(2) सप्रेम नमोनमः।

(3) अत्र कुशलम् तत्रास्तु।

अत्यंतम् (4) आनंदस्य विषयः अस्ति यत् मम भगिन्याः विवाहः (5) निश्चितः अभवत्। वरयात्रा

(6) जयपुरतः आगमिष्यति। विवाहस्य कार्यक्रमः (7) जुलाई मासस्य दश दिनांके अस्ति। अतः भवान्

अस्मिन् (8) कार्यक्रमे सपरिवारम् आगच्छतु। मातापित्रोः प्रणामं वदतु। आगमनस्य सूचना (9) दूरभाषया

ददातु अहं नेतुम् आगच्छामि।

भवतः प्रिय (10) मित्रम्

शान्तनुः

प्रश्न 02 मंजूषायां दत्तैः उचितैः अव्ययपदैः रिक्त स्थानानि पूरयित्वा वाक्यानि लिखत – (1×4=4 अंकः)
कोष्ठक में दिए उचित अव्ययपदों से रिक्तस्थानों को भरकर वाक्यों को पूरा करके लिखिए।

(क) अद्य शनिवासरः अस्ति।

(ख) श्वः रविवासरः भविष्यति।

(ग) परश्वः मंगलवासरः भविष्यति।

(घ) ह्यः शुक्रवासर आसीत्।

प्रश्न 03 मंजूषायां दत्तैः उचितैः प्रकृति प्रत्ययं योजयित्वा रिक्त स्थानानि पूरयत – (प्रश्नत्रयं) (1×3=3 अंकः)
कोष्ठक में दिए उचित प्रत्यय और मूल शब्दों को जोड़कर रिक्तस्थान भरिए। (तीन प्रश्न)

(क) छात्रः पाठं (पठ्+क्त्वा) पठित्वा गृहं गच्छति।

(ख) बालकः भोजनं (कृ+तुमुन्) कर्तुम् भोजनालयं गच्छति।

(ग) शिक्षकः प्रश्नं (श्रु+क्त्वा) श्रुत्वा उत्तरं ददाति।

(घ) माता गृहम् (आ+गम्+ल्यप्) आगत्य भोजनं पचति।

प्रश्न 04 रेखांकितान् शब्दान् आधृत्य प्रश्ननिर्माणं करोतु – (प्रश्नचतुष्टयम्) (1×4=4 अंकः)
रेखांकित शब्दों के आधार पर प्रश्ननिर्माण कीजिए – (चार प्रश्न)

(क) वयं कस्य स्वरूपं पठिष्यामः ?

(ख) कः भारतस्य राष्ट्रियवृक्षः अस्ति ?

(ग) कस्याः पालनं सम्यक् न कुर्मः ?

(घ) चिरायुः किम् पश्यति ?

(ङ) जीवने किम् अनिवार्यम् अस्ति ?

प्रश्न 05 अधोलिखितानां प्रश्नानाम् उत्तराणि एकपदेन ददातु – (प्रश्नचतुष्टयम्) (1×4=4 अंकः)
(नीचे लिखे प्रश्नों के उत्तर एक पद में दीजिए –) (चार प्रश्न)

(क) चिरायुः केन पीडितः आसीत् ?

ज्वरेण

(ख) जनाः कदा उत्तिष्ठेयुः ?

प्रातःकाले

(ग) जीवने किम् अनिवार्यम् अस्ति

अनुशासनम्

(घ) कीदृशं भोजनं स्वास्थ्याय हानिकारकं भवति ?

जंकफूड' युक्तं भोजनं

(ड) रात्रौ किं कृत्वा शयनाय गच्छेयुः ?

पाठस्मरणम्

(च) उद्यानं गत्वा किं कुर्यात् ?

व्यायामम्

प्रश्न 06 अधोलिखितं नाट्यांशं पठित्वा निर्देशानुसारं उत्तराणि लिखत –
नीचे लिखे नाट्यांश को पढ़कर निर्देश के अनुसार उत्तर लिखिए

(1) एकपदेन उत्तरत – (केवलं प्रश्नमेकम्)

(1×1=1 अंकः)

(एक पद में उत्तर दीजिए।) (केवल एक प्रश्न)

(क) केषां कल्याणं भवतु ?

सर्वेषां

(ख) विश्वे ज्ञानस्य प्रकाशं निरन्तरम् कः प्रसारयति ?

भारतम्

(2) पूर्णवाक्येन उत्तरत – (केवलं प्रश्नद्वयम्)

(1×2=2 अंकौ)

(पूर्ण वाक्य में उत्तर दीजिए।) (केवलं दो प्रश्न)

(क) भारतस्य राष्ट्रप्रतीकानि कानि सन्ति ?

राष्ट्रध्वजः त्रिरंगः, राष्ट्रियचिह्नं अशोकस्तम्भः, राष्ट्रगानं च जन –गण – मन अस्ति। कमलपुष्पं, वटवृक्षः, व्याघ्रः, मयूरः, डॉल्फिनमत्स्यः, गंगानदी, आम्रफलं चापि राष्ट्रप्रतीकानि सन्ति।

(ख) अस्माकं संस्कृतिः कीदृश भावनायुक्ता अस्ति ?

विश्वबन्धुत्वभावनया युक्ता संसारस्य समस्त संस्कृतिषु भारतीया संस्कृतिः मूर्धन्यास्ति।

(ग) प्रचीने काले विश्वे के विश्वविद्यालयाः प्रसिद्धाः आसन् ?

प्राचीनकाले नालन्दा, तक्षशिला इत्यादयः विश्वविद्यालयाः सम्पूर्ण देशे अतीव प्रसिद्धाः आसन्।

(3) यथानिर्देशं उत्तरत – (केवलं प्रश्नद्वयम्)

(1×2=2 अंकौ)

(निर्देश के अनुसार उत्तर लिखिए।) (केवलं दो प्रश्न)

(1) सम्पूर्ण देशे अतीव प्रसिद्धाः आसन्। अत्र किं अव्ययपदम् ?

(ख) अतीव

(2) प्रगतिशीलं भारतं' इति विषये पठिष्यामः। रेखांकित पदे वचनं किम् ?

(ग) बहुवचनम्